

LAPPI PUHUU

✉ **Kirjoita meille:** lkukijat@lapinkansa.fi. Toimitus voi muokata ja lyhentää tekstejä. Enimmäispituus on 2 000 merkkiä. Kirjoita omalla nimelläsi. Julkaisemme kirjoituksia nimimerkillä vain poikkeustapauksissa. Tekstiviestit: Viestin alkuun LKLUKUJA, sitten välilyönti ja sen jälkeen mielipiteesi. Lähetä viesti numeroon 13234. Viestin enimmäismitta 160 merkkiä. Viestin loppuun nimi tai nimimerkki. Hinta 0,84 euroa. Toimitus valitsee julkaistavat mielipiteet.

VIEROPALKISILTA

Markkina voisi ohjata sähköä

HELSINGIN SANOMAT kirjoittaa sähkön tarpeesta. ”Suomessa on huoltovarmuuden nimissä tuettu esimerkiksi merenkulkua. Suomi ei ole ollut lähelläkään laivaliikennettä uhkaavia kriisejä. Sähkön toimitusvarmuutta sen sijaan koetellaan tavan takaa.

Menipä Olkiluoto kolmosen kanssa vielä miten pitkään tahansa, markkinamekanismin vahvistaminen on joka tapauksessa hyvä keino – myös ilmaston lämpenemisen vastaisessa kamppailussa. Jos tukkuhinta heijastuisi nopeammin kuluttajan maksamaan sähkölaskuun, se ohjaisi säästämään energiaa juuri silloin, kun säästäminen on tuottoisinta. Nythän tilanne on nurinkurinen: kiinteät siirtotilat nousevat ja itse tuote halpenee.”

KAUPPALEHTI kirjoittaa pörssin heilahtelusta. ”Pörssikursien heilunta kysyy hyviä hermoja etenkin piensijoittajilta. Syytä paniikkimyynyeihin ei kuitenkaan ole.

Sijoittajia rauhoittaa myös tieto siitä, että talouden perustekijät ovat kunnossa ja pörssi-yhtiöt raportoivat parhaillaan vahvoja lukuja viimeiseltä neljännekseltä.

On kuitenkin selvää, että tulevana vuosina osakemarkkinoiden kehitys jää alle sen, mitä viime vuosina on nähty. Poikkeuksellinen pörssiralli on lähestymässä loppuaan.”

MAASEUDUN TULEVAISUUDEN kolumnissa Susanna Koski tyrmeää poliittiset lakot. ”Yksinkertaisinta olisi lisätä työehtosopimuslakiin säädös, jonka mukaan lakko voi kohdistua ainoastaan työntekijöiden ja työnantajan välisesti sovitaviin asioihin.

Poliittisesta lakko-oikeudesta luopuminen ja yleislakon määrittely juridisesti päivittäsivät työehtosopimuslainsäädäntöämme eurooppalaiselle, sivistyneelle, aikaan ja ennen kaikkea aivoimeen talouteen sopivalle tasolle. Tarpeellisen lakiuudistuksen eteenpäinviemiseksi ei ainakaan kellekään kylmäpäisyydestä ole puututtu.”

”Luontoa ja kaloja on puolustettava.”

Pohjavedet taimenen elinehto

Kaivoksia ei ole syytä sinänsä vastustaa. Luontoa ja kaloja on puolustettava, koska ne eivät voi itseään puolustaa. On tarkoin tiedotettava, mitä ollaan tekemässä, mihin ja millä riskeillä.

Äkäsjoki sivujokineen on Tornionjoen äärimmäisen uhanalaisen meritaimenen keskeisin lisääntymisalue. Hannukaisen kaivos sijaitsee Äkäsjoen varrella. Valkeajoen ja Kuerjoen välissä. Hannukaisen kaivoshanke tulisi nousta päättäjien pöydälle arvo-

kysymyksenä. Mikä on karujen vesistöjen itseisarvollinen oikeus koskemattomuuteensa?

Laurinoja tuhoutuu täysin. Kivivuopionojan taimenille saa sanoa hyvästit. Jokea siirretään kaivokoneella kilometrin matkan. Sivujokien vesiä sekä suo-

tuu kaivokseen että johdetaan ojituksilla kaivoksen käyttöön. Niesajoen vesi otetaan prosessiin ja johdetaan putkella Muonionjokeen.

Talviaikoina noissa joissa virtaa vain pohjavesiä. Pajalan Kaurisvaaran kaivoksen vierusalueella pohjavesi laski kuusitoista metriä parissa vuodessa. Lupa-ehojen raja oli 0,5 metriä. Kun pohjavedet putoavat Hannukaisessa, vedet vajoavat jokien ulottumattomiin. Myös Äkäsjoki menettää osan vedestään. Joki ei ole joki ilman vettä.

Meritaimenen kutujokien kuitaminen on Rion sopimuksen, YK:n merilain, EU:n kalastuksen perusasetuksen sekä luontodirektiivin vastaista. Tuomio vesipuidedirektiivin nojalla Weserjoen ennakotapauksessa ei salli lupaa myönnettävän, jos yhdenkin vesialueen laatua mittaavan tekijän heikentyminen on mahdollista. Pohjaveden korkeus on selkeästi vesialueen laatua mittaava tekijä.

KALERVO ASKA
puheenjohtaja,
Tornio-Muoniojokiseura

NINA SUSI / ARKISTO

KIRJOITTAJA muistuttaa, että Äkäsjoki sivujokineen on meritaimenen lisääntymisalue.

Saamenkielisiä palveluja lapsille

Olemme huolissamme Enontekiön Peltovuoman alueen saamen kielen tilanteesta varhaiskasvatuksessa. Alueella on ollut vuodesta 2011 lähtien jatkuva tarve saamenkieliseen hoitoon. Sellainen saatiin jossain vaiheessa, mutta vanhempien kuulematta se yhtäkkiä lakkautettiin 2015.

Nyt alue on ollut vuosikausia ilman minkäänlaista saamenkielistä palvelua. Lähin saamenkielinen hoitopaikka on Hetta. Se on perheille liian kaukana ja merkittäviä välimatkoja ja autokyytejä lapsille. Hetassa toimii saamenkielinen varhaiskasvatus ja 2018 alusta saamenkielinen kielikylpy. Peltovuomaan on lupailtu kielikyl-

pyä, mutta sellaista ei ole järjestynyt. On vedottu tilaongelmiin ja työntekijäpulaan.

Vetoamme Enontekiön kuntaan, että alueella saadaan saamenkielistä palvelua varhaiskasvatukseen. Alueella on useita saamelaislapsia vailla saamenkielisiä palveluita. Se on ehto heidän äidinkielenensä ja saamen kielen kehittymisen kan-

nalta. Enontekiöllä saamen tilanne on heikko, joten kaikki toimenpiteet kielen elvyttämiseksi ja tukemiseksi ovat tarpeen. Olemme asettaneet lasten saamenkielisen tilanteen tukemisen toimintamme päätavoitteeksi.

RAMI NIEMELÄ
puheenjohtaja,
Peltöjärven saamelaiset ry